

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenjši nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst a Din 2. do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENU GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Nemški napad na Varšavo odbit

Po soglasnih poročilih iz nemškega in poljskega vira je nemško prodiranje na vsej črti ustavljeno — Po srditih borbah so se morale nemške čete umakniti iz varšavskih predmestij — Pričenja se prva velika bitka na novi obrambni fronti

VARŠAVA, 11. sept. c. Varšava je slej ko prej v poljskih rokah. Nemci napadajo mesto z jugozapada in severovzhoda. Napadi pa so bili doslej odbiti in so se morali Nemci na obeh mestih umakniti. Ena nemška motorizirana kolona je začasno res prodrla do središča mesta, pa se je morala hitro umakniti. Nemci skušajo na severovzhodu izsiliti prehod svojih čet preko Buga, da bi tako prodrli poljsko obrambno črto. Včeraj je bilo izvršenih 17 nemških letalskih napadov na Varšavo. 15 nemških letal je bilo sestreljenih.

VARŠAVA, 11. sept. ob 3. zjutraj: (Havas). Šef štaba varšavske obrambe polkovnik Lipinski je imel po radiu govor, v katerem je rekel med drugim:

Varšava je preživela danes zelo buren dan. Ob 5. zjutraj je sovražno letalstvo napadlo mesto. Ob tej priliki smo sestrelili nemško izvidniško letalo. V teku dneva je bilo še 17 letalskih napadov, pri katerih je sodelovalo 70 bombnikov. Posrečilo se nam je sestreliti 15 aparatov. 5 nemških letal je padlo v središče mesta, 10 pa v predmestja. Varšava se bori! Vojska ramo ob ramo s prebivalstvom brani svojo prestolnico. Kljub veliki škodi in izgubam pa vladata tako med vojsko kakor med prebivalstvom borbenost in odločnost. Včeraj so bile prirejene velike manifestacije na trgu Josefa Pilsudskega. Ob tej priliki so bili sežgani letaki, ki so jih metali nemški letalci.

VARŠAVA, 11. sept. AA. Reuter javlja: V komunikaciji, ki je bil ponoči objavljen preko radija, sporoča poljska vrhovna komanda, da se nemške čete umikajo iz neposredne bližine Varšave.

VARŠAVA, 11. sept. AA. Havas po-

roča: Varšavski radio sporoča, da je poljska vojska odbila napad nemških čet na Varšavo.

VARŠAVA, 11. sept. e. Varšavski župan je snoči pozval prebivalstvo, naj podpira vojsko. Naglašal je, da vojska ne bo zapustila Varšave in da bo mesto branila do skrajnosti.

Nemško pojasnilo

LONDON, 11. sept. AA. Reuter poroča: Okrog polnoči je bilo preko nemških radijskih postaj oddano naslednje sporočilo:

Kar se tiče operacij na poljski fronti, mora nemški narod razumeti, da od naših čet ne moremo pričakovati, da bi nadalje prodirale z dosedanjim presenetljivo brzino. Potrebno bo nekaj časa, da se zavarujejo pokrajine, ki smo jih doslej zavzeli.

BERLIN, 11. sept. e. Reuter: Nemška vrhovna komanda je izdala obvestilo, v katerem pravi, da so vojne operacije v koridorju končane.

PARIZ, 11. sept. e. Sinočnji komunikacije Nemcev priznava, da nemško napredovanje na Poljskem ne gre več tako naglo od rok in da je nekoliko počasnejše. Nasprotno pa Poljaki javljajo, da so se morali Nemci na nekaterih krajih umakniti. Vse kaže, da se obe strani pripravljata za odločilno bitko, ki bo v prihodnjih dneh. Nemci hočejo zgraditi mostove čez reko Bug, da bi tako močnejše pritiskali na Poljake. Jugozapadno se razvija bitka na črti Lodz—Sandomirz in je pričakovati spopada v večjem obsegu. Nemci so pritegnili za operacije čete izpred Varšave in se pripravljajo za napad na dveh frontah na severu in vse do slovaške meje.

Umik Poljakov je končan

Na novi obrambni črti nudijo poljske čete odločen odpor

Bukarešta, 11. sept. e. Iz zadnjih avtenčnih poročil s poljske fronte je razvidno, da se je Poljakom posrečilo zavzeti mesta v naprej določeni obrambni črti ob Narevu, Bugu in Visli. Na ta način so si poljske čete ustvarile možnost, da se del časa upirajo na severovzhodu Poljske. Po teh poročilih so Poljaki precej zaustavili napredovanje nemških čet izven Modlina, na kraju, kjer se stekata Bug in Visla. Iz vseh poročil pa je tudi razvidno, da so nemške čete naletele na srdit odpor Poljakov v okolici Kielca. Glede prodiranja nemških čet proti Lvovu in Jaroslavu se doznavajo, da so zaenkrat še zelo daleč od ukrajinske prestolnice. Teren je to gozdnat in gorat, kar znatno onemogoča prodiranje nemških motoriziranih oddelkov. Utrjevanje poljskih čet ob Narevu, Bugu in Visli ima velik strateški pomen. Računajo, da bodo Poljaki s tem preprečili zavzetje Varšave. Na drugi strani pa to utrjevanje kaže, da se je poljski vrhovni komandi posrečilo ustaviti umik poljskih čet tam, kjer se je nameravalo, z drugimi

besedami tam, kjer je bilo sklenjeno, da se zadrži sovražnika. Na podlagi tega niso bila točna poročila, ki so navajala, da je poljska armada na begu. Ali se bo Poljakom posrečilo, da vzdrži obrambno linijo na Bugu, Visli in Narevu, ni odvisno samo od nastopajočega deževja in naraslih rek, temveč tudi od dogodkov na zapadni fronti. Vsekakor je napravil pritisk na zapadu ugoden vpliv na poljske čete in na njihov odpor.

Ce bi se Nemcem v njihovem prodiranju proti severu posrečilo prodreti med Sanom in Dniestrom, bi to pomenilo resno ogroženo zvezo med Lvovom in Lublinom, ker bi bila s tem presekana zveza med Ukrajino in ostalo Poljsko. V prvem tednu poljsko-nemške vojne je Poljska razen koridorja izgubila najvažnejše industrijske centre. S tem so se vnaprej računali in so zato odneli velike zaloge premoga in surovin na vzhod. Dopolnilnik „United Pressa“, ki je potoval skozi Poljsko, naglašajo, da ni opazil nobenih znakov demoralizacije.

Pričetek prve velike bitke

Pred Varšavo, ob Bugu in pri Modlinu trajajo borbe že 48 ur

Lublin, 11. sept. e. Poljski generalni štab javlja, da se že 48 ur vrše srdite borbe pri Varšavi, pri Bugu in v okolici nad Modlinom in Varšavo. Te bitke naj bi omogočile koncentracijo poljskih moči. To je glavni cilj. Tudi tu je igrala glavno vlogo obramba Varšave, ki se nahaja na levi strani Varšave. Na Poljskem smatrajo, da se šele v tem delu nahaja njihov glavni obrambni strateški položaj. Poudarja se pomen te črte tudi iz prejšnje vojne. Ta črta predstavlja trikot, katerega gornja stran je glavni del Varšave in Bug. To je tako imenovani »predel petih rek«. Ta del je zelo gozdnat. Če bodo nemške čete prekorčile Narev, bodo morale prodirati skozi popolnoma močvirnate terene, kar bo predstavljalo znatno oviro za njihove motorizirane enote. Na severu se nahaja glavna obramba poljskih čet v znani trd-

njavi Modlin, ki je dobro znana iz prejšnje vojne in ki je igrala veliko vlogo na isti črti v bojih med Nemci in Rusi.

Poljski obrambni načrt

PARIZ, 11. sept. c. V francoskih vojaških krogih presoja obrambni načrt poljske vojske takole:

Poljaki bodo sedaj skušali braniti dve liniji: prvo na severovzhodu od Varšave, in njo Visla-Bug-Narev. Ta linija je bila že poprej določena v poljskem obrambnem načrtu in lahko omogoči zelo dolg odpor. Na jugu pa bo druga linija potekala ob Visli. To je nova obrambna linija, ki jo poljska vojska šele sedaj utrjuje.

Poročilo nemškega vrhovnega poveljstva o položaju na Poljskem

Berlin, 11. sept. AA. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo poroča:

Vojne operacije v pokrajini koridorja se lahko smatrajo za končane ter se je fuhrer podal k šleski armadi, ki je preko Censtohove, Kielca, Kanskija in Radoma prodrla do Varšave. Nemške čete so zasedle v toku osmih dni prostor, za zasedbo katerega se je potrebovalo ob začetku svetovne vojne leto dni. Letalstvo, oklopne enice, motorizirane čete in pehota so dosegli rezultate, ki se zdijo neverjetni. Poljska armada je tako rekoč razbita, kar dokazuje dejstvo, da so bili te dni ujeti trije poljski generali, in to poveljniki tretje, sedme in 19. poljske divizije. Poveljniki 19. poljske divizije z vsem njegovim štabom je ujeta nemška blindirana enotica v trenutku, ko je stopal iz svojega avtomobila, da bi se pridružil četam. Kielce je polno ujetnikov. Novi ujetniki neprestano prihajajo v tisočih in tisočih. Ujetniško taborišče v Kielcih je prenatrpano ter so začeli nove ujetnike prevažati v Jedzejov. V pokrajini Radom je prispelo večeraj 24.000 poljskih ujetnikov. Fuhrer je letel nad bojiščem v

pokrajini Kielce in Radom, kjer je zapadno od Visle več poljskih divizij obkoljenih ter obsojenih na predajo. Fuhrer je najprej letel nad prvimi črtami, kjer so se vodile borbe v minulem tednu, nato pa v višini 1000 m nad cestami, po katerih se umikajo premagane poljske čete. Približno v središču pokrajine Radom se nahaja ravnina, na kateri je zgrajeno začasno letališče. Tu se je fuhrerjevo letalo spustilo. Nato je fuhrer nadaljeval let proti Varšavi do kraja, kjer Poljaki poskušajo prebiti fronto obkoljenih divizij zapadno od Varšave, in kjer velike množice obkoljenih poljskih čet padajo pod osredotočenim ognjem nemške artiljerije, strojnice in tankov. Zvečer je fuhrer odletel z letalom v svoj glavni stan z imenovanega poljskega letališča, na katerem so zdaj spravljani nemški bombniki in lovski aparati.

Hitler na Poljskem

Berlin, 11. sept. c. Kancelar Hitler je večeraj v letalu pregledal bojišče na Poljskem vse do pred Varšave.

Ofenziva na zapadu

Med menjajočimi se napadi in protinapadi francoske čete polagoma napredujejo v nemško utrjeno cono

PARIZ, 11. sept. e. Havas. 14. poročilo vrhovne komande: Na fronti je bilo s celotno metodičnih operacij omogočeno napredovanje med Saarom in Vogeli. Sovražnik je začel z ofenzivnim pokretom v področju severovzhodno od Sierka. Francoske in angleške pomorske sile so minirale nekatere predele. Rokavške zaliva in Severnega morja. Izvidniški pletki naših letalcev se nadaljujejo.

PARIZ, 11. sept. e. Po vesteh, ki so prispale v Pariz, kaže, da bo pojačanje bojev na zapadni fronti doseglo svoj namen, da se ustavi napredovanje nemških čet na Poljskem. Iz Belgije prihajajo namreč vesti, da so ceste, vodeče proti zapadu, polne čet in materiala, ki prihaja z vzhoda. V tukajšnjih krogih mislijo, da je opaziti znamenja, da nemški napad na Poljsko poteka. Dodaja se sicer, da je nemški pritisk še vedno zelo močan. opozarja se na da so vesti o prevozu in transportiranju

nemških čet proti zapadu v skladu s francoskimi obvestili o protinapadu nemških čet, ki se je pričel na zapadu.

PARIZ, 11. sept. c. Francoski vojaški krogi mislijo, da je nemška Siegfriedova linija v Posarju najmanj izgrajena, ker je bila gradnja tam začeta najpozneje. Tudi tu pa je skoro nemogoče obrambno linijo naenkrat predreti. Nemški utrdbeni pas obsega tri linije, od katerih je srednja najmočnejša. Če se Francozom le posreči predreti skozi nemški utrdbeni pas, imajo Nemci pripravljene svoje delovne oddelke, da takoj zgradijo nove utrdbe. Maginotova linija je mnogo trdnjeje zgrajena nego Siegfriedova. Utrdbe so globlje pod zemljo in omogočajo prevoz več sto tisoč čet pod zemljo na večje daljave.

Letalski alarm v Parizu

PARIZ, 11. sept. c. Davi je bil v Parizu alarm za letalski napad.

Položaj na bojiščih v francoski luči

Prikaz trenutnega položaja po francoskih uradnih poročilih

PARIZ, 11. sept. br. Agencija Havas je izdala o trenutnem vojaškem položaju naslednji pregled:

Francosko vojno poročilo prvič omenja nemška krajevna imena. Šele sedaj se da iz tega posneti smisel in dalekosežnost zadnjih vojaških operacij na zapadni fronti. Francoske čete so zavzele večino gozdov Warnt. Borbe se vodijo torej že izključno na nemškem ozemlju. Francoska fronta je sedaj izravnana in se nahaja neposredno pred Sarbrücknom in Sarlovišom. Z zavzetjem warntskih gozdov je odstranjena nevarnost, da bi mogli Nemci obstreljevati važna železniška križišča v zaledju, zlasti v okolici Metz. Francoske čete obvladajo sedaj najvažnejše točke Posarja, zlasti izredno važni prometni križišči Volklingen in Baslacken. Francoske čete so vse zavzeto ozemlje očistile vseh ovir. Nemški protinapad ni uspel, kakor izrečno ugotavlja poročilo francoskega vrhovnega poveljstva. Lahko se ugotovi, da povzročajo dogodki na zapadni fronti nemškemu vodstvu mnogo večje skrbi, kakor pa vsa vojna na Poljskem. Ker vojaški uspehi na Poljskem niso toliko, kakor so pričakovali, se poslužujejo sedaj Nemci raznih sredstev. Tako se je večeraj naenkrat oglasila radijska postaja Strasbourg in dajala poročila, ki so izzvala splošno začudenje. Strasbourška radijska postaja je že teden dni izven obrata. Sedaj so začeli Nemci oddajati na njeni valovni dolžini poročila slična, kakor so pred par dnevi na valovni dolžini varšavske postaje poročali o zavzetju Varšave. ki pa še danes ni v nemških rokah.

Odpor poljske vojske, ki se je zaustavila po strateškem umiku pred Varšavo, se razvija v prvo večjo bitko. Sedem kilometrov pred Varšavo so močni poljski oddelki zaustavili nadaljnje prodiranje Nemcev. Poljakom se je posrečilo, da so umaknili svoje čete iz Poznanjske, kjer jim je grozila obkolitev. Na umiku so te čete bra-

nile vsako ped zemlje in prizadejale sovražniku velike izgube. Varšava se pretvarja v drugi Verdun. To priznavajo celo

Poljska armada v Franciji

Poleg češkoslovaške in avstrijske legije je bila osnovana še posebna samostojna poljska armada

PARIZ, 11. sept. j. Francoski zunanji minister Bonnet in poljski poslanik Lukaszewicz sta večeraj podpisala pogodbo o ustanovitvi posebne poljske armade v Franciji. Poljsko armado bodo vodili poljski oficirji. Po uradnih podatkih prebiva v Franciji nad 1 milijon Poljakov. Ker so to večinoma delavci in nameščenci, sodijo francoski vojaški krogi, da bo mogoče zbrati v Franciji popolnoma samostojno poljsko armado, ki bo štela več stotisoč moč.

PARIZ, 11. septembra. AA. Poljski poslanik v Parizu Lukaszewicz je imel sinoči govor po radiu, v katerem je med drugim dejal:

Poljaki! Obveščam vas, da sem v imenu Poljske s francosko vlado podpisal sporazum o sestavi velike vojne enote, sestavljene od Poljakov v Franciji. Vojaki te vojaške enote se bodo borili pod poljsko zastavo in bodo prejemali navedbe v poljskem jeziku. Bratstvo dela, ki ste ga ustvarili v gostoljubni Franciji, bo ponovno potrjeno s tradicionalnim bratstvom orožja med obema našima državama. Poljska ima zaupanje v južansko silo in lojalnost francoskega naroda. To zaupanje naj navdihne vsa dela poljskih vojakov, ki

italijanski listi, ki sicer upoštevajo številčno in tehnično nadmoč nemške vojske, a naglašajo, da odločitev na Poljskem še ni padla. Virginio Gajda piše v »Giornale d'Italia«, da se lahko Poljaki še dolgo drže, zlasti če bodo zvalili Nemce v močvirne pokrajine Volinije.

Vojna na morju

LONDON, 11. sept. c. Nemške podmornice so potopile zopet dve angleški ladji: »Regent Taga« (10.000 ton) in »Mangapoor« (8.640 ton). Pri potopitvi slednje je bilo več žrtev. Angleška admiraliteta poroča, da ima nemška mornarica doslej mnogo več žrtev nego angleška. Admiraliteta pa še ne daje o tem točnih podatkov. Proti nemškim podmornicam je v akciji vse brodogradništv. Spremljevalni sistem za vse angleške ladje še ni bil izveden, temveč bo šele v prihodnjih dneh. Potem se bo nevarnost napadov sovražnih podmornic znatno zmanjšala.

LONDON, 11. septembra. AA. (Reuter). Ministrstvo za informacije objavlja: Posebna nadzorna služba za preprečevanje blaga je bila uvedena v Gibraltarju, pomorska nadzorna služba pa tudi v Aleksandriji, Colombu in Trincomaleeju. Poročajo, da sta nemška trgovska parnika »Baldur« (5.800 ton) in »Begesak« (4.000 ton) nasleda na norveški obali. Po vseh poročilih napadajo nemške podmornice na velikem prostoru, toda britanski protukrepi se stalno in strogo izvajajo.

Vojna v radiu

Lublin, 11. sept. c. Nemške radijske postaje v Nemčiji delujejo sedaj tudi na valovih poljskih postaj Varšava I., Varšava II. in Vilno. Nemške postaje so prevzele tudi signale teh postaj. Snoči so prenašale te nemške postaje celo mašo in pridigo v poljščini. Vse tri omenjene poljske postaje delujejo še vedno, vendar jih ni dobro slišati, ker so nemške postaje močnejše.

Kam meri Rusija?

Berlin, 11. sept. e. Ena najpomembnejših informacij, ki je bila s strani nemških pristojnih krogov večeraj posebno poudarjena, predstavlja vest o proglasitvi mobilizacije v Rusiji. Dasi se tu opozarja na možnost, da v tem primeru morda še ne gre za splošno mobilizacijo, se vendar dobro vtis, da je že samo to dejstvo bilo tu ugodno sprejeto. Po zadržanju nemških pristojnih činiteljev kaže, da naj ta mobilizacija v Sovjetski Rusiji v prvi vrsti služi zavarovanju ruske zapadne meje, kar pa naj bi vsekakor vplivalo na večjo oslabilitev poljskega odpora in imelo tudi za posledico olajšanje operacij in še hitrejša napredovanja nemške vzhodne vojske. S pristojne nemške strani se sicer še ne precizira stališče Nemčije napram temu dogodku, temveč pravijo samo, da to dejstvo še samo zase dovolj govori. Tako tolmačenje nemških pristojnih činiteljev dopušča razne kombinacije.

se bodo borili v Franciji. Vojna v obrambo civilizacije, vojna, ki nam je bila vsiljena, da je šele pričela. Poljska bo glede na svojo zemljepisno lego zmagala za cene velikih žrtev. Zvesti idealom naših prednikov se bomo borili za svobodo ter manifestirali ponosno bratstvo orožja, ki nas veže. Navdahnjeni z nesmrtno tradicijo legije Pilsudskega bodo poljski vojak v Franciji dostojni hrabrosti in požrtvovanja poljske vojske, ki se bori pod poveljstvom maršala Rydz-Smiglega proti močnejšemu sovražniku. Kjerkoli boste delali, v katerihkoli vrstah se boste nahajali, vi boste dali dokaz meščanskim in vojaškim vrlin, onih vrlin, ki so ustvarile neodvisnost Poljske. Vi se boste borili za čast in pravičnost, vi se boste borili za zmago.

PARIZ, 11. sept. j. V češkoslovaško legijo se je doslej prijavilo okrog 40.000 Čehov in Slovkov. Zanimivo je, da se prijavljajo v češkoslovaško legijo tudi mnogi bivši češkoslovaški državljani nemške narodnosti iz sudetskih pokrajin.

PARIZ, 11. sept. t. j. V Franciji živeči Avstrijci so sklenili ustanoviti posebno legijo, ki se bo borila v vrstah francoske armade.

